

s tujimi ljudmi. Nikakor pa ne kaže to prikazen prezirati, češ, da se v poznejših letih sama izgubi, kajti dostikrat se je otrok nikdar ne odrese, ampak ostane mu kot slabo priporočilno pismo za vse dni njegovega življenja. Kaj mu pomagajo potem vse znanosti, vsa izobrazba, ako je ne vé vporabiti? Vpričo tujega človeka, posebno pa vpričo predstojnika ga zagrabi ta pošast, zmede mu misli, jezik se mu zaplete, a govor, ki si ga je bil popreje tako lepo izmislil, mu obtiči v grlu. Umevno, da ga ima vsakdo za nezmožnega, porinejo ga v ozadje, drugi, morda manj zmožni ga vsepovsod spodrivajo. Brani, oj mati svoje dete tega zla!

Nasprotno se pa nahajajo tudi taki jezični, predrzni otroci, kojim treba prav uzde za vkročenje. Ni gršega, nego tako jezično, blebetavo dete; vse povsod hoče biti prvo, vsepovsod se oglašá prvo, a poleg sebe ne trpi nobenega drugega. Naj tedaj mati nikdar ne trpi, da se otroci vtikajo v pogovor odraslih; naj jih vedno opominja na lepo, uljudno vedenje. A tudi v družbi otrok naj ne trpi njegovega preglasnega, samosvojega vedenja.

Plahoti podobna je bojazen, a ona upliva skoro še huje na človeški značaj nego njena sestra. Bojazni se navadno otrok privadi po neumni in napačni vzgoji. Saj slišimo lahko vsak dan, kako matere žugajo svojim otrokom: „Bavbav te bo“, če njihove besede že več ne pomagajo. Pri vsaki priliki se sklicujejo na grozovito prikazen bavbava, on jim je jedino uzgojevalno sredstvo poleg surovih tepežev pa zabavljanja. Tako živi otrok v večnem strahu pred to pošastjo, dasi je ni nikdar videl a ne poboljša se.

Ogibajte se tedaj matere, tudi bavbava. Ne iz straha a naj vas otrok uboga nego iz ljubezni do vas.

Ravno tako slaba je navada nekaterih mater, da plašijo svoje otroke do skrajnosti s sv. Miklavžem, s parkeljem in njegovimi verigami. In zakaj? V njegovo zabavo? Pač lepa zabava to, ko otrok trepeče strahu na vseh udih, ko komaj jeclja tistih par molitvic, ki jih zahteva strogi Miklavž! Matere, ki ne vedo boljše zabave svojim otrokom, morajo biti pač prav mlačne v ljubezni do svojih malih.

Dostikrat vidimo tudi, kako se otroci igrajo med seboj s tem, da drug drugega splašijo. Skrije se morda kateri za kak ovinek, iz kojega priskoči s prav indijanskim krikom, da svoje tovariše preplaši. Take igre naj se nikdar ne dovolé. Strah slabi živce in lahko se pripeti, da mora tak otrok trpeti vse žive dni radi slabe šale svojih tovarišev. (Prav tako naj se pa tudi ne dopušča da drug drugemu na uho tulijo, ali da drug drugemu od zadaj oči zatiskajo. Vse te šale znajo škoditi dotičnim organom).

Najslabše pa uplivajo v tem oziru slabe pripovedke o strahovih, čarovnikih, škrtih in drugih pošastih. Nikdar naj se ne povejo otrokom take norčave stvari, ki vzbujajo samo po nepotrebnem njih le preživo fantazijo. Srce se človeku krči, če vidi, kako pripovedujejo ljudje ob zimskih večerih vsakovrstnih grozovitih stvari o duhovih in strahovih, da jih obhaja kar kurja polt. Otroci

pa poslušajo vestno in strah jim gleda iz široko odprtih očij. Ta strah se jim pa polagoma tako vcepi, da se na posled otroka popolnoma polasti. S kratko besedo, otrok je postal strahopetec a bode to tudi ostal vse svoje življenje, če ga pametna vzgoja ne zavrne na pravi pot.

Mati naj tedaj pazi, da otroci nikdar nič takega ne slišijo, kar bi jim znalo vzbujati strah. Če ima tako nespametnih poslov, naj jim strogo prepové vsako neumno blebetanje pred otroci. Če je pa otrok že boječ, naj ga nikar siloma ne skuša osrčiti. Naj ne tira branečega se otroka v temno izbo, posebno pa naj ga ne zapre v temo. Taki siloviti poskusi se izjalovijo vselej; otrok postane le še bolj boječ. Mati naj ga le prijazno zavrača, naj hodi večkrat z njim v temno sobo, v klet ali zvečer na dvorišče, dokler se naposled sam ne upa iti. Če se pa le ne dà, naj ga konečno zasmehuje. To pomaga gotovo.

(Zvršetek pride).

Prevarjenemu mladeniču.

Ne mara te več, ne mara te več,
Te je zapustila! . . .
Oh vse je tedaj preč?.. Vsa sreča je preč?..
Pač ni te ljubila...

A ti si verjel, a ti si verjel
Tej ženi mamljivi...
Zdaj veš, da sedel, in da si se grel
Pri znijji varljivi!..

Stana.

O poljudnih mediciničnih spisih.

Spisal F. G-1.

Nekaj posebnega je, in ne morem si prav razložiti tega, da ljudje o nobeni stvari tako malo ne razumejo, nego o medicine, a da o nobeni s toliko smelostjo in predrznostjo ne govore in ne ravnajo, nego baš o nji. Prišel sem v razne kroge, občeval s prostaki in izobraženci, in povsod se mi je usiljevala ta istina. In čudo, uprav med izobraženci je v tem oziru največja nevednost.

Kedar treba uravnati kako juridično zadevo, tedaj si ne upa nikdo sam te rešitve; vsak se posvetuje z advokatom ali notarjem, njemu prepusti vso uravnavo, ne zavrača od njega dostavljenih listin, ne zametava njegovih svetov in ne dolguje njegovih računov. Kakor si v lastnih zadevah ne prisoja vednosti o pravnih stvareh, tako tudi sosedu ali znancu ne usiljuje svojih svetov da, ako bi ta hotel iskati pomoči pri kakem zakotnem pisarju, odvrta ga od tega, češ, on stvari vender prav ne razume in lahko vse pokvari.

Pri bolniku, tu je vse kaj drugega. Dasi tu ne gre za denar ali blago, temveč za zdravje in življenje, torej za vse večje in važnejše prašanje. Tu ga ne moti lastna